

Dragomir Marković, generalni direktor Elektroprivrede Srbije

Period velikih investicija

Informacije koje su se pojavljivale u medijima da smo odustali od zahteva za još jednim poskupljenjem električne energije do kraja godine nisu tačne. Elektroprivreda Srbije će na jesen zatražiti novo poskupljenje električne energije, a već u ovom trenutku su se stekli svi uslovi da struja poskupi za 20 odsto. To, naravno, ne znači da ćemo mi tražiti poskupljenje u tom procentu. Razmatraćemo ćemo koliki procenat korekcije zatražiti, a prethodno ćemo o tome obaviti konsultacije sa Vladom Srbije i Agencijom za energetiku. Poslednji put električna energija poskupela je 1. marta za 10 odsto. Zbog toga što cena struje nije korigovana 1. januara već 1. marta prihod EPS-a u ovoj godini biće umanjen za 2,6 milijardi dinara - ističe Dragomir Marković, generalni direktor Elektroprivrede Srbije. Naš sagovornik naglašava da na poslovanje EPS-a uticaj ima i kurs dinara, jer je planom te kompanije predviđeno da će na kraju 2010. godine prosečan kurs biti 100,2 dinara za jedan evro. Već sada je probijen plan, dodaje Marković, i ako prosečan kurs dostigne 105 dinara, to bi smanjilo prihode kompanije za 550 miliona dinara.

Elektroprivreda Srbije proizvela je u prvih pet meseci ove godine 16 milijardi kilovat-sati struje, što je za 3,2 odsto više nego u istom periodu prošle godine, ističe Makrović i dodaje da je proizvodnja bila 400 miliona kilovat-sati, odnosno 2,5 odsto više od planiranog. Marković naglašava da je potrošnja povećana za 2,3 odsto u odnosu na prethodnu godinu.

G. V.

Nastavak na 2. i 3. strani

Foto: Folnet

Sve veće interesovanje za izgradnju obnovljivih izvora energije

OIE energetska budućnost Srbije

Ukolini Bora uskoro će početi izgradnja prve elektrane solarne energije u Srbiji, izjavio je ministar rudarstva i energetike Petar Škundrić. Na površini od 450 hektara jalovišta RTB Bor, biće izgrađena prva elektrana na solarnu energiju. Obrazlažući takvu odluku Škundrić je izjavio da je Bor jedna od najsunčanijih opština u

Srbiji i da su jalovišta zbog refleksije, idealna za solarnu investiciju.

Prema rečima ministra Škundrića, za ovu vrstu investicije zainteresovane su kompanije iz Italije, Belgije, Kanade i Švajcarske. S obzirom na prognoze eksperata da će se svet u narednih 20 do 30 godina suočiti sa nestašicom energenata, projekti razvijanja energetske efikasnosti i nezavisnosti su od

vitalnog značaja za svaku zemlju, pa tako i za Srbiju. Jedan od osnovnih načina za obezbeđivanje energetske efikasnosti je razvoj obnovljivih izvora energije, a nakon donošenja podsticajnih mera krajem prošle godine čini se da je poraslo i interesovanje investitora za konkretna ulaganja.

G. V. M.

Nastavak na 2. i 3. strani

Foto: Beta

Srbija razmišlja o učešću u izgradnji nuklearne elektrane Belene u Bugarskoj

Odluka do kraja godine

Strana 4

Elektroprivreda Srbije zaposlila 155 pripravnika

Sveža krv za nove izazove

Strana 4

Graditeljski zamah EMS-a

Strana 3

Sponzor dodatka

Elektroprivreda Srbije

Sve veće interesovanje za izgradnju obnovljivih izvora energije u Srbiji

OIE garant energetske nezavisnosti

U okolini Bora uskoro će početi izgradnja prve elektrane solarne energije u Srbiji, izjavio je ministar rudarstva i energetike Petar Škundrić. Na površini od 450 hektara jalovišta RTB Bor, biće izgrađena prva elektrana na solarnu energiju. Obrazlažući takvu odluku Škundrić je izjavio da je Bor jedna od najsunčajnijih opština u Srbiji i da su jalovišta zbog refleksije, idealna za solarnu investiciju.

Prema rečima ministra Škundrića, za ovu vrstu investicije zainteresovane su kompanije iz Italije, Belgije, Kanade i Švajcarske. S obzirom na prognoze eksperata da će se svet u narednih 20 do 30 godina suočiti sa nestašicom energenata, projekti razvijanja energetske efikasnosti i nezavisnosti su od vitalnog značaja za svaku zemlju, pa tako i za Srbiju. Jedan od osnovnih načina za obezbeđivanje energetske efikasnosti je razvoj obnovljivih izvora energije, a nakon donošenja podsticajnih mera krajem prošle godine, čini se da je poraslo i interesovanje investitora za konkretna ulaganja.

Primeri radi, u selu Tegošnica, na reci Vlasina, krajem aprila puštena je u rad hidroelektrana kapaciteta 650 kilovata koju je sagradio preduzeće Eko-energo grupa iz Beograda. Ministar Škundrić koji je pristao da bude kum toj hidroelektrani pa je predložio da se zove Verini derdani, izjavio je da su takva ulaganja budućnost Srbije, jer se razvija čista energija koja će pomoći u razvoju lokalne sredine. Takođe, i strani kapital želi da gradi hidropotencijale u Srbiji, pa je tako postignut dogovor sa italijanskim investitorima o izgradnji 10 malih hidroelektrana na Ibru, dok kanadska kompanija Rezervoir kapital korp namerava da izgradi dve hidroelektrane na Limu. Prema rečima Majlsa Tompsona, predsednika Upravnog odbora Rezervoir kapital korp, ta kompanija je dosad u Srbiju investirala 10 miliona evra u poslove koji predstoje izgradnji Hidroelektrana Brodarevo 1 i 2. - Posedujemo dve energetske dozvole za izgradnju hidroelektrana i četiri dozvole za korišćenje geotermalne energije. Verujemo da Srbija, sa svojim potencijalima, može da bude ključni igrač u Evropi u oblasti obnovljivih izvora energije. Ako Srbija stvori uslove za korišćenje tih izvora, ne samo u formi zakona nego i u praksi, biće kamen temeljac „zelene energije“ u regionu - kaže Majls Tompson. On dodaje da Rezervoir kapital korp poštuje zakone zemalja u kojima investira, pa će tako poštovati i sve zakone Srbije, posebno zakone iz oblasti zaštite životne sredine. Naš cilj, istakao je Tompson, jeste da budemo prijatelji lokalne zajednice, želimo da naši projekti donose prosperitet toj sredini i da od njih koriste imaju i investitori i lokalna zajednica čije resurse koristimo.

Rik Rul, vodeći američki broker specijalizovan za rudarstvo, energetiku, vodoprivredu, šumarske proizvode i poljoprivredu i veliki akcionar i finansijer projekata Rezervoir kapital korp naglasio je da će ta kompanija u izgradnju dve nove hidroelektrane na reci Lim, Brodarevo 1 i 2 uložiti oko 120 miliona evra.

Iako postoji mišljenje da u Srbiji nema dovoljno transparentnosti, naše iskustvo je suprotno, Srbija je otvorena zemlja, u kojoj je moguće fer poslovanje. Za

dovoljni smo komunikacijom sa svim nadležnim državnim organima, pre svega Ministarstvom rudarstva i energetike. Kao društveno odgovorna kompanija obezbeđujemo puno posla u jednom od najsunčajnijih krajeva Srbije. Imamo poverenja u srpske kompanije i institute, Energoprojekt i „Jaroslav Černi“ su naši pouzdani partneri, tako da nema potrebe da dovodimo strane kompanije da rade te poslove - ističe Rul. Miljana Vidović, predsednik i izvršni direktor Rezervoir kapital korp i direktor njene ćerka - firme u Srbiji REV d.o.o. naglašava da će u novembru biti gotova fizibiliti studija sa glavnim projektom za izgradnju Hidroelektrane Brodarevo 1 i Brodarevo 2. Ona dodaje da će hidroelektrane obezbediti nove proizvodne kapacitete u Srbiji, razvoju turizma i niza pratećih delatnosti.

Uz biomasu i male vodotokove, vetrogeneratori predstavljaju najveće potencijale za razvoj obnovljivih izvora energije u Srbiji. Iz energije vetra moguća je proizvodnja 2,3 milijarde kilovat-sati električne energije, što predstavlja sedam odsto sadašnje proizvodnje struje. Međutim, iako su prirodni uslovi za izgradnju vetrogeneratora u Srbiji veoma povoljni još nije potpisani nijedan vetropark. Jedan od razloga za to je i činjenica što je izgradnja vetrenjača veoma skupa s obzirom na to da jedna košta od milion do pet miliona evra (u zavisnosti od snage). Međutim, mnogo veća prepreka jeste komplikovana procedura za dobijanje dozvola. Sa tim se slaže i stručna javnost koja tvrdi da još uvek sporo teče proces dobijanja raznoraznih dozvola potrebnih za izgradnju OIE, kao što su građevinske i druge. To znatno usporava investicije i na tome bi trebalo poraditi kako se strani ulagači ne bi pokolebali u svojoj želji da ulažu u Srbiju, poručuju eksperti za energetiku. Oni smatraju da je osnovni problem što ne postoji transparentnost u poslovanju dobijanja energetske dozvole za izgradnju OIE. U ovom trenutku, ističu eksperti za energetiku, te stvari se završavaju direktnim pregovorima ministra energetike sa investitorima. Prema njihovim rečima takav način nije dobar ni uobičajen u evropskim zemljama, jer proces nije transparentan. Jedini pravi način bio bi formiranje komisija koje bi odlučivale o tome na koji način strane kompanije treba da dobiju dozvole za korišćenje lokacija za izgradnju obnovljivih izvora energije. Tako bi u proces bila uključena i javnost i razgovori se ne bi vodili iza zatvorenih vrata. Eksperti smatraju da i pored pozitivnih efekata nakon donošenja podsticajnih mera, odnosno stimulacija koje država daje za investitore zbog nedostatka transparentnosti izgradnja OIE u Srbiji kasni, što je veoma pogubno za energetske efikasnost.

- Proces vezan za OIE se mora ubrzati jer je to naša šansa za obezbeđivanje energetske nezavisnosti zemlje i smanjenje uvoza energenata. Konkretno, kada bi u narednih nekoliko godina Srbija uspeła da iskoristi samo 50 odsto svojih kapaciteta OIE, oko 17 odsto potreba za strujom bi se obezbeđivalo na taj način. Ovaj podatak najbolje ilustruje koliko je bitno obezbediti adekvatan način za brza i veća ulaganja u OIE kojima raspoložemo - zaključuju eksperti za energetiku. G. V. M.

Razgovor sa Dragomirom Markovićem, generalnim direktorom Elektroprivrede Srbije

Na jesen novi zahtev za poskupljenje struje

U FOKUSU

Informacije koje su se pojavljivale u medijima da smo odustali od zahteva za još jednim poskupljenjem električne energije od kraja godine nisu tačne. Elektroprivreda Srbije će na jesen zatražiti novo poskupljenje električne energije, a već u ovom trenutku stekli su se svi uslovi da struja poskupi za 20 odsto. To naravno ne znači da ćemo mi tražiti poskupljenje u tom procentu. Razmatraćemo koliki procenat korekcije ćemo zatražiti, a prethodno ćemo o tome obaviti konsultacije sa Vladom Srbije i Agencijom za energetiku. Poslednji put električna energija poskupela je 1. marta za 10 odsto. Zbog toga što cena struje nije korigovana 1. januara već 1. marta prihod EPS-a u ovoj godini biće umanjeni za 2,6 milijardi dinara - ističe Dragomir Marković, generalni direktor Elektroprivrede Srbije. Naš sagovornik naglašava da na poslovanje EPS-a utiča i kurs dinara, jer je planom te kompa-

nije predviđeno da će na kraju 2010. godine prosečan kurs biti 100,2 dinara za jedan evro. Već sada je probijen plan, dodaje Marković, i ako prosečan kurs dostigne 105 dinara, to bi smanjilo prihode kompanije za 550 miliona dinara.

Elektroprivreda Srbije proizvela je u prvih pet meseci ove godine 16 milijar-

Bez otpuštanja
- Restrukturiranje je dug proces koji podrazumeva i smanjenje svih troškova kompanije, pa i broj zaposlenih. Ove godine u EPS-u neće biti otpuštanja, ali je u toku identifikovanje viška zaposlenih - ističe Dragomir Marković, generalni direktor Elektroprivrede Srbije.

di kilovat-sati struje, što je za 3,2 odsto više nego u istom periodu prošle godine, ističe Makrović i dodaje da je proizvodnja bila 400 miliona kilovat-sati, odjard dinara - ističe Dragomir Marković, generalni direktor Elektroprivrede Srbije. Naš sagovornik naglašava da na poslovanje EPS-a utiča i kurs dinara, jer je planom te kompa-

ni Generalni direktor EPS-a je istakao

da je u prvih pet meseci 2010. godine dug domaćinstava za neplaćenu električnu energiju dostigao 34,5 milijardi dinara, dok privreda duguje 32,7 milijardi dinara. Ukupna dugovanja iznose 67,2 milijarde dinara što je za 12 odsto više nego u istom periodu protekle godine. Marković naglašava i to da je EPS izvezao 1,5 milijardu kilovat-sati električne energije i inkasirao 60,33 miliona evra. On objašnjava da će izgradnja Termoelektrane - toplane u Novom Sadu biti izdvojeno 250 miliona evra. On takođe ističe da će EPS nove proizvodne objekte izgraditi uz pomoć strateških partnera koji će biti izabrani na tenderima. Prema njegovim rečima, u slučaju da se tenderi raspišu do oktobra trebalo bi očekivati da izgradnja novih proizvodnih objekata započne do kraja godine. Marković očekuje da zainteresovane kompanije, „koje su ostale u igri“, RWE, ČEZ i Edison daju svoje ponude. Govoreći o saradnji sa italijanskom

kompanijom Seçi energija na projektu izgradnje 10 hidrocentrala na Ibru, on je istakao da su u toku pripreme za formiranje zajedničkog preduzeća, koje treba da bude osnovano u narednih mesec dana. Marković je objasnio da je urađena studija izvodljivosti za taj projekat, da su u toku radovi, a da bi za dve godine mogla da započne izgradnja hidroelektrana. On dodaje da je razlog zbog koga EPS ulazi u taj zajednički projekat profit, koji će biti moguć zbog povlašćenih cena struje, koje italijanska vlada nudi za otkup električne energije iz tih hidroelektrana. Kako objašnjava počela je izrada nacrtu ugovora i studije izvodljivosti za projekte Đerdap 3 i Velika Morava, koji treba da budu realizovani sa nemačkom elektroenergetskom kompanijom RWE i naveo da bi izgradnja Đerdapa 3 koštala oko pet milijardi evra.

EPS izvezao 1,5 milijardi kilovat-sati električne energije i inkasirao 60,33 miliona evra: Dragomir Marković, generalni direktor Elektroprivrede Srbije

Generalni direktor EPS-a osvrnuo se i na nedavno najavljenu mogućnost saradnje na nekim važnim projektima sa Kinom. - Ključ za potencijalne projekte sa Kinezima leži u povlašćenom kreditu kineske vlade. Važno je kada i u kom iznosu će kredit biti dostupan EPS-u na korišćenje. Odluku kineske vlade ne očekujem pre jeseni. Od toga će zavisiti struktura projekata koje ćemo raditi sa tim parama, a u planu je revitalizacija Kostolca B1 i B2 - ističe Marković. On je naglasio i to da je EPS zainteresovan i za projekte izgradnje obnovljivih izvora energije, konkretno za male hidroelektrane i solarnu energiju.

Kada je reč o nabavci novih brojlja, Marković ističe da će se taj posao finansirati iz kredita Evropske banke za obnovu i razvoj i Evropske investicione banke i da će tender za ponuđača biti raspisan u oktobru. - To će biti dva puta po 40 miliona evra. Radi se na odobrenju borda tih banaka i na usvajanju

zakona o zaduživanju koji treba da usvojimo. Ići će se po ubrzanju proceduri i tender očekujemo u oktobru, a realno je da u aprilu 2011. sve bude operativno. Domaći proizvođači će imati pravo učešća pod uslovom da mogu kvalitetno da proizvode brojila i samostalno i udruženi - naglašava Marković i dodaje da je EPS izdvojio 10 miliona evra za nabavku brojila namenjenih isključivo za domaće tržište.

- To je najprofitabilniji projekat EPS-a zato što će smanjiti krađu i umančiti gubitke. Prvi veliki tender od 80 miliona obuhvata sistem, softvere, koncentratore i sama niskonaponska brojila. Domaći tender od 10 miliona evra obuhvataće samo brojila za potrošače - objašnjava Marković.

On je istakao da privatizacije EPS-a neće biti do 2015. godine, a da će od 1. januara sledeće godine građanima besplatno biti podeljeno 15 odsto akcije te kompanije.

Gojko Vlaović

Grade se nove i obnavljaju postojeće transformatorske stanice: Elektroenergetska mreža Srbije

Graditeljski zamah EMS-a

Pretnosni sistem Javnog preduzeća Elektromreža Srbije, od osnivanja 1. jula 2005. godine, jedno je od najvećih elektroenergetskih gradilišta u jugoistočnoj Evropi. Investicioni i graditeljski zamah u EMS-u ne postaje. I dalje se grade nove i obnavljaju i proširuju postojeće transformatorske stanice, podižu se novi dalekovodi i rekonstruišu postojeći. Zemljovodna užad zamenjuju se zaštitnim užadima sa ugrađenim optičkim vlaknima - ističu u Elektromrežama Srbije.

Nadležni u tom preduzeću podsećaju da su krajem 2009. godine počeli radovi na realizaciji veoma bitnog projekta Trafo-stanice Beograd 20. U protekloj godini okončane su rekonstrukcije 400-kilovoltnih postrojenja, TS Beograd 8, TS Novi Sad 3 i TS Niš 2. Postrojenje Leskovac 2 rekonstruisano je i izgrađeno je razvodno postrojenje od 400 kilovolti. EMS-ovi stručnjaci, u saradnji s podgovaračem „Elektroenerget-

skim koordinacionim centrom“, učestvuju u realizaciji Studije izvodljivosti povezivanja elektroenergetskih sistema Ukrajine i Moldavije sa sinhronom oblašću „Kontinentalna Evropa“, kao i ostvarenju projekta „Obnova performansi rada regulacije učestalosti turskog elektroenergetskog sistema usled sinhronog povezivanja sa Evropom“. Značajno je odmakla gradnja 400-kilovoltnog dalekovoda izuzetnog značaja od Niša do makedonske granice i uspešno je okončana prva faza.

Napreduju i pripreme za izgradnju duplog 400-kilovoltnog interkonktivnog dalekovoda Srbija - Rumunija. Takođe je izgrađen i niz priključnih dalekovoda, odnosno, uvođenja dalekovoda u transformatorske stanice što je kao rezultat imalo poboljšanje naponskih prilika na distributivnom nivou, posebno u urbanim sredinama.

Zahvaljujući donaciji Evropske ban-

Zamena prozora štedi energiju

Ukoliko zamenimo prozore u svojim domovima gubici energije mogu da se smanje i do 50 odsto a investicija se isplaćuje kroz smanjenu potrošnju za oko tri do pet godina, poručuju iz Agencije za energetske efikasnost. Iako građani ne mogu da utiču na to kada će i da li će toplane zameniti stare cevi ili uvesti merace potrošne energije, ipak

ke za obnovu i razvoj i saradnji sa evropskim prijateljima radi se sistemskom studija o mogućnostima i načinima integracije vetroelektrana u elektroenergetski sistem Srbije. Samo u protekloj godini instalirana snaga u EMS-ovim postrojenjima uvećana je gotovo četiri posto, a povećana je i ukupna dužina dalekovodne mreže. To je doprinelo i smanjenju prosečne stope gubitaka na, po evropskim standardima respektabilnih, 2,68 posto (u 2008. godini bila je 2,79 posto). Shodno svemu tome, uštede na godišnjem nivou su značajne, tvrde u EMS-u.

U tom preduzeću ističu da uz činjenicu da će se u narednom periodu rekonstruisati više bitnih objekata i početi gradnja većeg broja transformatorskih stanica i dalekovoda, nesumnjivo je da će srpska prenosna mreža i ubuduće da bude respektabilan sistem u ovom delu Evrope. Kao jedan od najvažnijih projekata u EMS-u ističu projekat unapređenja naponskog nivoa u zapadnoj Srbiji. Taj projekat značajan je zbog razvoja elektroenergetskog sistema, i to ne samo u Srbiji i na zapadnom Balkanu, već i zbog povezivanja severoistočne i jugoistočne Evrope, kao i u svetlu Sporazuma između Ministarstva rudarstva i energetike Republike Srbije i Ministarstva ekonomskog razvoja Republike Italije koji se odnosi na izgradnju elektroenergetske infrastrukture. Najpre, jer će omogućiti pouzdaniji rad i potencijalno unapređenje Reverzibilne hidroelektrane Bajina Bašta i planiranih novih proizvodnih kapaciteta. Pedeset godina stare 220-kilovoltne veze od Beograda, odnosno, od termoelektrana u Obrenovcu od Bajine Bašte unapređenjem na 400-kilovoltni nivo postaću pouzdanije, a gubici manji. Unapređenjem ovih veza unapređuju se i veze prema okolnim zemljama.

R. D.

ostaje dosta toga što mogu da učine kako bi smanjili potrošnju i gubitke. Oni kojima je zamena prozora skupla investicija mogli bi da postavte gumene ili aluminijumske trake ili lajsne. Termoizolacija je nešto skuplja, ali se njenim postavljanjem gubici smanjuju i za dve trećine, jer se u zavisnosti od materijala postižu uštede od 25 do 65 odsto. R. D.

U očekivanju strateškog partnera: TE-TO Novi Sad

Elektroprivreda Srbije zaposlila 155 pripravnika

Sveža krv za nove izazove

Prijemom novih stručnjaka izabranih na centralnom konkursu naša kompanija je dobila mlade kadrove kakve zaslužuje, ističu u Elektroprivredi Srbije povodom nedavno okončanog javnog poziva na koji se prijavilo čak 5.600 kandidata. Konkurs za prijem pripravnika visoke stručne spreme objavljen je 18. februara, a trajao je do 5. marta.

Ukupno je primljeno 155 diplomiranih inženjera, pravnika i ekonomista koji su svoj prvi radni dan imali 1. juna. U EPS-u ističu da je taj podatak dobra vest ne samo za kompaniju već i za širu zajednicu, jer nije mala stvar odjednom primiti na posao najbolje me-

đu najboljima. – Smatrali smo da je centralizovan konkurs, dakle za celu kompaniju, najbolji način da po istim kriterijumima i principima dođemo do najboljih mladih stručnjaka koji će, ako budu vredno radili i učili, već za četiri do pet godina biti oslonac naše kuće. Morali smo tome da pristupimo jer smo, sa 50 godina života u proseku i više od 20 godina prosečnog staža, već dosta „stara“ firma. Uz to, iz godine u godinu počeli smo, što prirodnim odlivom što odlascima u druge firme, da gubimo inženjere i druge iskusne kadrove. Bili su nam potrebni nova snaga i potencijal. Ljudi koji će se uhvatiti u koštac sa svim onim izazovima koji nas čekaju u bliskoj budućnosti, restrukturisanjem, novim investicijama, pa i privatizacijom – ističu u EPS-u.

Na konkurs su se prijavili mladi stručnjaci sa izuzetnim rezultatima. Sa prosečnom ocenom većim od 9,5, pa čak i 9,7, 9,8. To je ono najbolje što još nije otišlo u inostranstvo. Sa fantastičnim znanjima jezika, računarstva, a mnogi i sa nekim praktičnim veštinama koje se ni na fa-

kultetima ne izučavaju. A EPS je, kako kažu u toj kompaniji, želeo da se na konkurs upravo jave mladi, radoznali, dobri studenti, koji misle brzo, koriste nove metode i tehnike, da su široke kulture i interesovanja, sa predispozicijama za timski rad, koji će se dobro

ispita, učešće u projektima, dužina studiranja, znanje jezika, godine života, lični utisak, ali i rezultat s testa ličnosti.

U EPS-u kažu da je najveći broj njih, sudeći po izveštajima komisija, mnogo veći od 155 koji su primljeni kao pripravnici, položili sve testove i

baza podataka u kojoj se, pored svih imena onih koji su konkurisali, nalaze i oni, potencijalni, koji već koliko sutra mogu biti pozvani da se priključe ovima koji su „prošli“. Zato, ističu u EPS-u, niko ne treba da se obeshrabri što ovog puta nije primljen. Za dobre i vredne uvek postoji šansa, tvrde u EPS-u i dodaju da bi bili veoma ponosni kada bi neko od novajlija za koju godinu postao jedan od direktora u nekom od privrednih društava. Da budemo, bar po mladosti i znanju tog srednjeg ili višeg inženjerskog i menadžerskog kadra, na nivou zapadne Evrope u kojoj su mladi ljudi na direktorskim pozicijama sa 25 ili 27 godina. Pripravnici starije kolege u EPS-u savetuju da godinu pripravnčkog staža iskoriste na najbolji mogući način. Da vredno uče i rade. Da nauče šta je to elektroprivreda. Da steknu lojalnost prema svojoj kući i profesiji kojom će se baviti.

– Iza EPS-a su skoro dve decenije, možda i najteže u njegovom postojanju, a pred njim su, bez svake sumnje, godine velikih izazova kao što je restrukturisanje ili privatizacija. Novim, mladim stručnjacima otvara se jedinstvena prilika da se gotovo u hodu, sa novim znanjima, mladošću i entuzijazmom uključe u sve te poslove – naglašavaju u EPS-u. **G. V. M.**

Pripravnici će se uhvatiti u koštac sa izazovima koji EPS očekuju u budućnosti

Dan za ponos

Slobodno mogu reći da je za mnoge od nas u EPS-u 1. jun 2010. po mnogo čemu istorijski dan. I ne samo za nas, koji smo u njemu zaposleni, već i za svih 155 mladih stručnjaka koji su tog dana započeli svoj pripravnčki staž u našoj kompaniji. Posle mnogo godina u EPS stiže sveža krv. Mladi, stručni ljudi kakve mi i zaslužujemo, jer je Elektroprivreda Srbije već godinama na svim rang-listama najpoželjnijih firmi za zapošljavanje ubedljivo na prvom mestu – naglašava Dragomir Marković, generalni direktor EPS-a povodom prijema 155 mladih pripravnika u tu kompaniju.

nositi u svim, pa i stresnim situacijama, takmičiti sa sobom, ali i drugima i permanentno učiti i raditi na sopstvenom usavršavanju. Osnovni kriterijumi bili su uspeh na fakultetu, lista položenih

ostavili izuzetne utiske u razgovorima sa članovima komisije. U toj kompaniji su bili na slatkim mukama, da se od mnogo odličnih izabere mala grupa najboljih. Zato je i formirana posebna

Srbija razmišlja o učešću u izgradnji nuklearne elektrane Belene u Bugarskoj

Odluka do kraja godine

Da li će Srbija učestvovati u izgradnji nuklearne elektrane Belene u Bugarskoj biće poznato do kraja godine. Kako je izjavio Petar Škundrić, ministar rudarstva i energetike, odluku o tome doneće Vlada Srbije. Za ministra Škundrića nema dileme da bi korist od projekta u Bugarskoj bila izvesna jer bi nam bilo omogućeno da odškolujemo grupu stručnjaka koja bi i u budućnosti mogla da realizuje slične projekte.

– Struja dobijena iz nuklearke je najčistija i najjeftinija i time bismo značajno uvećali naš energetski bilans. Sa dodatnim količinama električne energije iz nuklearke Belene i realizacijom nekoliko termoelektričnih projekata, Srbija bi bila nesumnjivo jedna od vodećih zemalja po proizvodnji i plasmanu struje u jugoistočnoj Evropi – naglasio je Škundrić. Prema njegovim rečima prilikom nedavne posete Kini obavljene su načelne konsultacije s predstavnicima te države i kompanija o potencijalnoj finansijskoj podršci učešću Srbije u izgradnji nuklearke u Bugarskoj i da kod njih postoji velika zainteresovanost za takav aranžman. Nije nikakva tajna da u Srbiji postoji jak nuklearni lobi koji se sve glasnije zalaže za preispitivanje važećeg Memoranduma o zabrani izgradnje nuklearnih elektrana na teritoriji naše zemlje. Taj lobi, takođe, navija da Srbija uzme učešće u i

projektima izgradnji nuklearke u okruženju uz obrazloženje da će država, građani i struka od toga imati samo koristi. Prema mišljenju pristalica korišćenja nuklearne energije jedan od takvih projekata je izgradnja nuklearke Belene. Prema rečima bugarskog premijera Bojka Borisova Srbija je spremna da sa do pet odsto vrednosti učestvuje u izgradnji druge bugarske nuklearne elektrane na Dunavu.

– Strani investitori žele kompletnu analizu projekta i zbog toga Bugarska sada ima pravo da izabere konsultanta koji će napisati izveštaj i pokazati da ima koristi od izgradnje te nukle-

Samo simbolično

Govoreći o izgradnji nuklearne elektrane Belene u Bugarskoj za koju je zainteresovana i Srbija Dragomir Marković, generalni direktor Elektroprivrede Srbije, naglašava da je cena izgradnje tipске nuklearke snage hiljadu megavata oko 3,5 milijardi evra. Nuklearka se gradi oko 15 godina a s obzirom na visoku cenu potrebnu za njeno podizanje i činjenicu da naša zemlja zbog Moratorijuma o zabrani izgradnje nuklearnih elektrana oskudeva u stručnim kadrovima u toj oblasti učešće Srbije u projektu Belene može da bude samo simbolično kroz ulogu manjinskog partnera. **R. D.**

arne centrale, naglasio je Borisov u izjavi za bugarske medije dodavši da želi da ovaj projekat bude „balkanski, evropski, jasan i, ako se pronađu investitori, može biti napravljen veoma brzo“. Pouzdani izvori tvrde da je pre nekoliko godina bugarski predsednik Georgi Prvanov obilazeći region ponudio Beogradu da učestvuje u ovom projektu. Upućeni kažu da su tada pojedini članovi Vlade Srbije prihvatili tu ideju. U javnosti kruži i infor-

macija da taj projekat zdušno podržava i jedna PR agencija koja se bavi promocijom energetskih kompanija. Takođe, s obzirom da je moskovsko preduzeće Atomstrojeksport koje će graditi nuklearku Belene, ćerka firma Gaspro bankne priča se da je i ruski faktor veoma zainteresovan da Srbija učestvuje u projektu. Spekuliše se da bi izgradnja nuklearne elektrane Belene koštala oko 3,5 milijardi evra, a da deo koji Srbija treba da obezbedi ne bi bio manji od 200 miliona evra.

U stručnim krugovima se može čuti da je reč o veoma dobrom projektu koji je povoljan i zbog toga što država

đe to je dobra prilika da se obuče mladi kadrovi koji studiraju nuklearne nauke. Slobodan Ružić, bivši ministar energetike Srbije, naglašava da će Srbija veoma brzo doći u situaciju da preispita svoj stav prema izgradnji nuklearnih elektrana jer će se u narednih 20-ak godina suočiti sa akutnim nedostatkom električne energije.

– U budućnosti Srbija će morati da računa na struju dobijenu iz nuklearnih elektrana. Zbog toga nema ničeg rđavog da se ostvaruje saradnja sa državama koje na svojoj teritoriji grade nuklearke. Time će se obezbediti obuka naših kadrova, ali i edukovati javnost o potrebi izgradnje nuklearne elektrane u Srbiji. Da li Srbija, pak, poseduje dovoljno novca za učešće u tako ambicioznom projektu sasvim je druga stvar ali ako je moguće obezbediti potrebna materijalna sredstva, sasvim je u redu da naša država sarađuje u izgradnji nuklearne elektrane Belene – smatra Ružić.

Ipak, deo stručne javnosti smatra da efekti saradnje Srbije u izgradnji nuklearke Belene neće biti veliki i da je jedino pravo rešenje izgradnja nuklearne elektrane u Srbiji. Njihov argument je taj da bi se samo tako obezbedio adekvatan tehnološki napredak i uposlila srpska industrija.

Sa druge strane, ekološke organizacije su listom kako protiv izgradnje nuklearke u Srbiji tako i učešća naše zem-

lje u izgradnji takvih objekata za proizvodnju električne energije u okruženju. Borci za zaštitu životne sredine ističu da bi učešće u izgradnji nuklearke Belene bio veliki trošak za državu i da bi umesto toga bolje bilo novac uložiti u razvoj bezbednih alternativnih izvora energije ekološkog porekla. Ekolozi smatraju da je budućnost u obnovljivim izvorima kao što su biomasa, snaga vetra, hidropotencijali i drugi izvori takozvane zelene energije.

Bugarska je 2008. godine na severu zemlje na Dunavu počela izgradnju nuklearne elektrane Belene. Na tenderu za izgradnju elektrane pobedila je ruska kompanija Atomstrojeksport. Ubrzo nakon svečanog početka izgradnje radovi su obustavljeni jer se povukla nemačka kompanija RVE, jedan od strateških partnera u tom poslu. Bugarska sada traži novog strateškog investitora i čim bude pronađen, radovi na izgradnji nuklearne elektrane biće nastavljani. Na predlog Rusa da Atomstrojeksport nastavi sa izgradnjom svojim sredstvima koja bi mu bila vraćena posle izbora strateškog partnera Bugari su odgovorili da je to moguće u drugoj fazi nakon što strateški investitor bude pronađen. Džefri van Orden, bivši izvestilac Evropske unije za Bugarsku, izjavio je na jednom skupu u Sofiji da strateški investitor za izgradnju nuklearke Belene mora biti iz EU. **G. Vlaović**